

Návrh definice samostatného diagnosticko-terapeutického oboru ve zdravotnictví

Samostatný diagnosticko-terapeutický obor je oblast odborné praxe, v níž kvalifikovaný zdravotnický pracovník provádí systematickou diagnostickou rozvahu zdravotního či funkčního stavu pacienta (diagnostická činnost) v rozsahu své odborné způsobilosti a na vlastní odbornou odpovědnost.

Na základě diagnostického procesu stanovuje cíle, plán a prostředky následné odborné intervence (terapeutická činnost). Tyto činnosti probíhají v přímém a cíleném kontaktu s pacientem a zahrnují stanovení odborného diagnostického závěru v rozsahu kompetencí daného oboru, poskytování individuálně vedené terapie a průběžné hodnocení její účinnosti.

Cílem diagnosticko-terapeutického procesu je zlepšení zdravotního stavu, funkčních schopností, participace a kvality života pacienta, zmírnění obtíží, prevence zhoršení stavu nebo podpora dlouhodobé kompenzace obtíží.

Samostatné diagnosticko-terapeutické obory tvoří nedílnou součást zdravotní péče. Jsou prováděny na základě odborné způsobilosti podle platné legislativy, opírají se o vědecky podložené metody a principy praxe založené na důkazech (evidence-based practice) a navazují na další složky zdravotního systému i mezioborovou spolupráci. Jejich charakteristickým rysem je kontinuální vyhodnocování účinnosti postupů, schopnost pružně reagovat na potřeby pacienta a přímá odborná odpovědnost za volbu, realizaci a výsledek diagnosticko-terapeutického procesu v rámci dané odbornosti.

Pozitivní vymezení

Samostatné diagnosticko-terapeutické obory zahrnují takové profese a činnosti, které:

- vykonávají odborníci se zákonem stanovenou odbornou nebo specializovanou způsobilostí a vlastní odbornou odpovědností za poskytovanou péči,
- jsou založeny na vědecky a klinicky ověřených metodách,
- probíhají v přímém kontaktu s pacientem,
- zahrnují diagnostickou fázi (shromažďování, analýzu a vyhodnocování údajů o stavu pacienta),
- zahrnují terapeutickou fázi (stanovení cílů, volbu terapeutických postupů, jejich realizaci a průběžné hodnocení účinnosti),
- mají prokazatelný dopad na zdravotní stav, funkční schopnosti, participaci nebo kvalitu života pacienta,
- jsou součástí mezioborové spolupráce a návazné zdravotní nebo sociální péče.

Negativní vymezení

Za samostatný diagnosticko-terapeutický obor se nepovažují:

- činnosti pouze podpůrné, administrativní nebo organizační,
- činnosti, jejichž hlavním obsahem není samostatné klinické rozhodování, diagnostický proces a terapeutické vedení pacienta,
- činnosti čistě preventivní, edukační či poradenské, pokud nejsou spojeny s diagnostickým a terapeutickým procesem,
- profese, jejichž podstatou není poskytování diagnostiky a terapie, ale např. výzkum, správa, technické zajištění či management péče,
- profese, jejichž výkon je založen převážně na realizaci indikovaných postupů bez samostatného diagnosticko-terapeutického rozhodování v rámci vlastní odbornosti.